

U C H W A Ł A
KOMISJI HABILITACYJNEJ

powołanej 6 listopada 2017 r. przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów,
na podstawie art. 18a, ust. 5 ustawy z 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych
i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki
(Dz. U. z 2017 r., poz. 1789) ze zm.

w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego
dr. inż. Tomasza GÓRALA
w dziedzinie nauk rolniczych, dyscyplina agronomia
z 9 stycznia 2018 r.

§ 1.

Komisja Habilitacyjna na posiedzeniu 9 stycznia 2018 r. w pełnym składzie, w jawnym głosowaniu, działając zgodnie z w/w ustawą, uwzględniając rozporządzenie MNiSW z 26 września 2016 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzenia czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 2016 r., poz. 1586), stosując kryteria zawarte w rozporządzeniu MNiSW z 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. nr 196 z 2011r., poz. 1165)

podjęła jednogłośnie uchwałę popierającą wniosek o nadanie

dr. inż. Tomaszowi GÓRALOWI

- adiunktowi w Instytucie Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – PIB w Radzikowie

stopnia doktora habilitowanego nauk rolniczych
w dziedzinie nauk rolniczych, dyscyplina agronomia

Tytuł osiągnięcia naukowego: „**Odporność pszenicy i pszenżyta na fuzariozę kłosów powodowaną przez grzyby z rodzaju *Fusarium* oraz identyfikacja genotypów odpornych**” - cykl 14 publikacji.

§ 2.

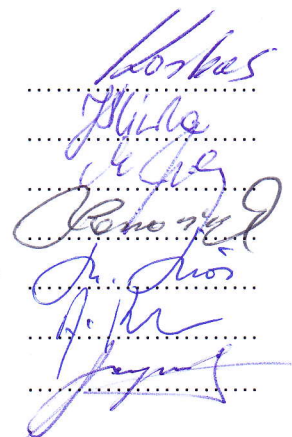
Integralną częścią niniejszej uchwały jest załącznik nr 1 stanowiący jej uzasadnienie.

§ 3.

Komisja przekazuje niniejszą uchwałę Radzie Naukowej Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego w Radzikowie.

Komisja Habilitacyjna:

1. Prof. dr hab. Marek KORBAS	– przewodniczący	.....
2. Dr hab. Jadwiga ŚLIWKA prof. IHAR-PIB	– sekretarz	.....
3. Prof. dr hab. Małgorzata JĘDRYCZKA	– recenzent	.....
4. Dr hab. Grzegorz LEMAŃCZYK prof. UT-P	– recenzent	.....
5. Prof. dr hab. Maria MOŚ	– recenzent	.....
6. Dr hab. Agnieszka PSZCZÓLKOWSKA	– członek Komisji	.....
7. Prof. dr hab. Marek Stefan SZYNDEL	– członek Komisji	.....

UZASADNIENIE
pozytywnej opinii wniosku o nadanie
dr. inż. Tomaszowi GÓRALOWI
- adiunktowi z IHAR-PIB Zakład Fitopatologii w Radzikowie
stopnia doktora habilitowanego nauk rolniczych
w dziedzinie nauk rolniczych, dyscyplinie agronomia

Sylwetka Habilitanta

Dr inż. Tomasz Góral jest absolwentem Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, gdzie w roku 1988 uzyskał tytuł magistra inżyniera rolnictwa. W tym samym roku Habilitant podjął pracę w Instytucie Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie, gdzie pozostaje zatrudniony do chwili obecnej. W roku 1994 Habilitant uzyskał stopień doktora nauk rolniczych, broniąc pracy zatytułowanej „Rola źródeł inokulum pierwotnego w powstawaniu epifitozy septoriozy pszenżyta”, przygotowanej w Instytucie Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie pod kierunkiem prof. dr. hab. Edwarda Arseniuka. Dr inż. Tomasz Góral podnosił swoje kwalifikacje zawodowe uczestnicząc w dwóch kursach w Instytucie Genetyki Roślin PAN w Poznaniu oraz w kursie poświęconym *Fusarium* na Universidad de Rio Cuarto w Argentynie. Ponadto odbył trzy staże naukowe na Uniwersytecie w Aarhus w Danii o łącznej długości 130 dni. Od 1994 roku Habilitant jest zatrudniony na stanowisku adiunkta w Zakładzie Fitopatologii IHAR-PIB, a w latach 1992-2012 pełnił funkcję kierownika Pracowni Chorób Roślin.

Ocena osiągnięcia naukowego

Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z 14 marca 2003 roku *o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789)* ze zm., dr inż. Tomasz Góral jako stanowiące podstawę postępowania habilitacyjnego przedstawił osiągnięcie naukowe pt.: **„Odporność pszenicy i pszenżyta na fuzariozę kłosów powodowaną przez grzyby z rodzaju *Fusarium* oraz identyfikacja genotypów odpornych”** - cykl 14 publikacji. Sumaryczny współczynnik wpływu (Impact Factor) tych prac wynosi 5,115, a suma punktów MNiSW: 147.

Przedstawione osiągnięcie naukowe zostało pozytywnie ocenione przez Recenzentów: **prof. dr hab. Małgorzatę Jędrzyckę, dr. hab. inż. Grzegorza Lemańczyka, prof. UTP, oraz prof. dr hab. Marię Moś**. Wszyscy **Recenzenci** podkreślają, że przedstawione do oceny osiągnięcie naukowe Habilitanta spełnia kryteria formalne (spójność tematyczna oraz dominujący udział Habilitanta w powstaniu osiągnięcia) i merytoryczne (oryginalność, znaczenie poznawcze) niezbędne do uzyskania stopnia doktora habilitowanego.

Recenzenci zgodnie podkreślili, że wyznaczone cele badawcze zostały rozwiązane na wysokim poziomie merytorycznym i posiadają duże znaczenie aplikacyjne.

Prof. dr hab. Małgorzata Jędrzycka stwierdza, że na podkreślenie zasługuje fakt, iż pięć spośród ocenianych czternastu prac to publikacje z wyłącznym autorstwem dr. inż. Tomasza Górala. W pozostałych pracach jego udział waha się od 40 do 90%, średnio 63,3%. Po uwzględnieniu wszystkich prac z własnym jedynym autorstwem średni udział w powstaniu publikacji wynosi 76,4%, co potwierdza wiodącą rolę Habilitanta w badaniach oraz w powstaniu tych publikacji. Z jednej strony należy żałować, iż prac nie opublikowano w czasopiśmie o większym zasięgu, z drugiej jednak strony ich celem był przekaz informacji skierowany do naukowców zajmujących się hodowlą odpornościową w Polsce i do pracowników rodzimych stacji hodowli roślin. Nadto uzyskany materiał badawczy był interesujący wyłącznie wtedy, gdy uzyskane wyniki świadczyły o dostosowaniu uzyskanej odporności do warunków lokalnych, przez co należy rozumieć nie tylko warunki pogodowe i glebowe, ale także występujące w naszym kraju populacje patogenów. Dzięki pracom dr. inż. Tomasza Górala naukowcy zajmujący się problematyką odporności pszenicy i pszenżyta na choroby powodowane przez grzyby otrzymali kompendium wiedzy oraz wiele cennych i szczegółowych wskazówek do prowadzenia hodowli odpornościowej zbóż. Metodyki badawcze wprowadzone i stale ulepszane i wzbogacane w kolejnych pracach badawczych Habilitanta, stanowią wskazanie, jak na szeroką skalę należy prowadzić badania z zakresu hodowli odpornościowej pszenicy, pszenżyta i innych zbóż.

Dr hab. inż. Grzegorz Lemańczyk, prof. UTP wskazuje na trafność wyboru tematyki badań przez Habilitanta. Recenzent zaznacza, że w ochronie zbóż przed fuzariozą kłosów skuteczność obecnie stosowanych fungicydów zazwyczaj nie jest zadawalająca, co uwarunkowane jest różnymi czynnikami. Ponadto nieumiejętnie przeprowadzona ochrona chemiczna może przyczynić się nawet do wzrostu zanieczyszczenia mykotoksynami. Z powyższych względów badania Habilitanta, związane z hodowlą odpornościową, odgrywają bardzo istotne znaczenie w integrowanej ochronie zbóż. Recenzent podkreśla fakt wytworzenia przez Habilitanta i przekazania w latach 2011-2015 pięciu polskim spółkom hodowlanym 120 linii pszenicy ozimej wykazujących niską wrażliwość na fuzariozę kłosów. Prace Habilitanta mają charakter badań podstawowych, a także przedstawiają znaczący aspekt aplikacyjny.

Według Recenzenta na wysoką wartość ocenianego osiągnięcia naukowego Habilitanta wskazuje nie tylko znacząca wartość poznawcza, wniesiona do nauki na podstawie uzyskanych wyników badań, ale także zastosowanie nowoczesnych metod badawczych, w tym markerów molekularnych pozwalających na wykrycie obecności genów odporności. Recenzent uznał za szczególnie ważne, iż dr Góral wnioski oparł na bardzo zaawansowanych, adekwatnych do studiowanego zagadnienia, technikach statystycznych, które to stosował z powodzeniem zarówno z punktu widzenia wnioskowania statystycznego, jak i metodyki doświadczeń.

Prof. dr hab. Maria Moś stwierdza, że oceniane osiągnięcie naukowe, stanowi oryginalne, wartościowe opracowanie, które poszerza wiedzę o fuzariozie kłosów. Badania zostały przeprowadzone na bardzo obszernym materiale. Habilitant przedstawił charakterystykę odporności na fuzariozę kłosa u różnych form *Triticum* i *Triticale*. Badania te pozwoliły mu na utworzenie kolekcji genotypów pszenicy o wysokiej odporności na fuzariozę kłosa i dobrych cechach agronomicznych. Kolejne serie badań pozwalały na

rozszerzenie tej kolekcji, która w końcowym etapie została wykorzystana do wyprowadzenia linii odpornych na fuzariozę kłosa. Istotnym rozszerzeniem pracy są badania toksycznych metabolitów wytwarzanych przez grzyby z rodzaju *Fusarium* oraz ocena dystansu genetycznego dla odmian i rodów pszenicy, w której wykazał zależność pomiędzy dystansem genetycznym a cechami odporności i wartościami akumulacji mykotoksyn. Na wyróżnienie zasługuje umiejętność opracowywania wyników. Zastosowanie metod wielowymiarowych (analiza dyskryminacji, analiza składowych głównych) pozwoliło na przejrzyste przedstawienie wyników w formie graficznej. Zaprezentowane w tej formie wyniki mogą zostać wykorzystane w programach hodowlanych w kierunku poprawienia odporności na fuzariozę kłosów. Seria przedstawionych prac dokumentuje pełny proces naukowego opracowania ważnego zagadnienia badawczego i spełnia ustawowy warunek istotnego wkładu do rozwoju uprawianej przez Habilitanta dyscypliny naukowej. Jednocześnie świadczy o dojrzałości Kandydata do samodzielnej pracy naukowej.

Dr hab. Agnieszka Pszczółkowska stwierdza, że badania te, w wielu aspektach nowatorskie, są zgodne ze współczesnymi wymogami rolnictwa (zwłaszcza integrowanego, gdzie hodowla odpornościowa ma szczególne znaczenie). Badania Habilitanta przyczyniły się do wyselekcjonowania genotypów pszenicy ozimej charakteryzujących się niską podatnością na fuzariozę kłosów, obniżonej wysokości roślin oraz wysokim plonie ziarna.

Ocena dorobku naukowego

Wszyscy **Recenzenci** jak i **członkowie Komisji** pozytywnie ocenili aktywność naukową dr inż. Tomasza Górala, a dorobek naukowy uznali za znaczący zarówno pod względem jakościowym, jak i ilościowym.

Poza cyklem 14 publikacji wskazanych jako osiągnięcie naukowe będące podstawą ubiegania się o stopień doktora habilitowanego, na dorobek Habilitanta składa się 55 publikacji naukowych opublikowanych po uzyskaniu stopnia doktora. W tym 23 prace opublikowane zostały w czasopiśmie znajdujących się obecnie w bazie danych Journal Citation Reports (JCR). Sumaryczny wskaźnik IF dla tych 23 prac wynosi ponad 38. W skład całkowitego dorobku kandydata wchodzi także pięć prac opublikowanych przed uzyskaniem stopnia doktora, w tym jedna praca w czasopiśmie z listy JCR (IF = 0,501). Całkowity sumaryczny wskaźnik IF dorobku kandydata wynosi ponad 43. Łączna wartość dorobku Habilitanta wynosi 761 punktów MNiSW. Sumaryczna liczba cytowań wg bazy Web of Science wynosi 199 (bez autocytowań), zaś indeks Hirscha wynosi 8.

Prof. dr hab. Małgorzata Jędrzycka ocenia, że opis pozostałego dorobku naukowego potwierdza wyspecjalizowanie Habilitanta w zakresie szeroko rozumianych prac fitopatologicznych, w tym prac związanych z epidemiologią chorób, odpornością roślin oraz akumulacją szkodliwych substancji toksycznych w ziarnie zbóż.

Dr hab. Grzegorz Lemańczyk, prof. UTP na podstawie przeanalizowanego dorobku dr. Górala stwierdza, że Habilitant jest niekwestionowanym specjalistą w zakresie badań nad grzybami rodzaju *Fusarium*, w zakresie stosowania metod badawczych, pracy mikologicznych, fitopatologicznych i hodowlanych w zbożach. Recenzent podkreśla zdolność Habilitanta do pracy w interdyscyplinarnych zespołach badawczych, co jest korzystne i czego oczekuje się od samodzielnego pracownika naukowego.

Prof. dr hab. Maria Moś również wskazuje na fakt, że w dorobku kandydata dominują prace zespołowe, w realizacji których uczestniczyli pracownicy innych jednostek naukowych i hodowlanych krajowych (m. in. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Instytut Genetyki Roślin PAN, Danko Hodowla Roślin Sp. z o.o., Hodowla Roślin Strzelce Sp. z o.o.) jak i zagranicznych (m. in. z Danii i USA). Pozwala to na kompleksowe badania, a jednocześnie wskazuje na umiejętność współpracy z innymi jednostkami i duży autorytet naukowy Habilitanta w zakresie badań nad fuzariozą.

Recenzenci wysoko ocenili aktywność Kandydata w pozyskiwaniu środków na badania naukowe. Habilitant uczestniczył w projektach badawczych finansowanych przez Komitet Badań Naukowych, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Środowiska i Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w ośmiu projektach pełnił funkcje kierownika projektu lub zadania, w sześciu – wykonawcy. Uczestniczył w sieci badawczej EuroWheat finansowanej w ramach 6. Programu Ramowego Unii Europejskiej.

Dr hab. Agnieszka Pszczółkowska stwierdza, że w odniesieniu do opublikowanego dorobku naukowego dr inż. Tomasza Górala (oprócz osiągnięcia naukowego) stwierdzam, że został znacząco powiększony po uzyskaniu stopnia doktora. Dorobek ważny ze względu na zakres rozpracowywanych zagadnień dotyczących odporności zbóż na fuzariozy i inne choroby, akumulacji szkodliwych mikotoksyn w ziarnie zbóż czy epidemiologii chorób. Podkreślam, że dorobek naukowy Habilitanta jest wartościowy, dobrze udokumentowany – potwierdzeniem jest fakt, że 23 prace zostały opublikowanych w czasopismach z bazy Journal Citation Report oraz 32 spoza bazy JCR opublikowane zarówno w czasopismach krajowych jak i zagranicznych. Świadczy to o zaawansowanych zdolnościach Kandydata do samodzielnej pracy naukowej. W dorobku dr inż. Tomasza Górala znajdują się prace współautorskie. Praca naukowa w dobie współczesnej składa się z wysiłku wielu ludzi zajmujących się konkretnym problemem, a wkład intelektualny poszczególnych naukowców składa się na efekt ostateczny, czyli rezultat badawczy i ostatecznie powstanie oryginalnej pracy naukowej. Dlatego też współautorski dorobek publikacyjny należy uznać za w pełni uzasadniony i świadczący o umiejętności pracy Kandydata w różnych zespołach badawczych, a to jest bezwzględnie pożądane. Z kolei potwierdzenie powyższego faktu znajdujemy w zaangażowaniu dr inż. Tomasza Górala w realizację wielu projektów badawczych zarówno krajowych jak i zagranicznych, w których pełnił funkcje kierownika lub wykonawcy. Należy wspomnieć o dużej aktywności dr inż. Tomasza Górala jako popularyzatora wiedzy rolniczej wśród pracowników hodowli roślin i nasiennictwa, producentów pasz oraz uczestniczył w opracowaniu ulotek/informatorów dla rolników. Jego aktywność popularyzatorska może być podawana jako przykład dobrej współpracy nauki z praktyką – zrobił i osiągnął bardzo wiele w tym zakresie (wyselekcjonowanie i przekazanie do krajowych spółek hodowlanych 120 linii pszenicy ozimej wykazujących podwyższoną odporność na fuzariozę kłosów).

Dotychczasowa duża aktywność naukowa dr inż. Tomasza Górala udokumentowana bogatym i wartościowym dorobkiem publikatorskim krajowym i zagranicznym, a także całokształt działalności popularyzatorskiej i organizacyjnej świadczy o Jego dużej dojrzałości naukowej i zawodowej – upoważnia to do stwierdzenia, że dr inż. Tomasz Góral spełnia wymogi stawiane kandydatowi ubiegającemu się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i innych

Wszyscy **Recenzenci** podkreślili, że dr inż. Tomasz Góral, mimo iż pracuje w Instytucie, w którym nie prowadzi się zajęć dydaktycznych dla studentów, wykazał się aktywnością dydaktyczną i popularyzatorską.

Jak podkreśla **prof. dr hab. Małgorzata Jędrzycka**, Habilitant prowadził zajęcia dydaktyczne i popularyzatorskie dla pracowników stacji hodowli roślin i nasiennictwa, pracowników firm z zakresu agrobiznesu i uczestniczył w opracowaniu broszur o tematyce naukowej, skierowanych do rolników – producentów zbóż. Habilitant nie sprawował opieki nad doktorantami, co w opinii Recenzentki, przy jego wiedzy i fachowości, należy przyjąć z prawdziwym żalem i szybko dążyć do zmiany sytuacji.

Według **dr. hab. Grzegorza Lemańczyka, prof. UTP**, dorobek naukowy Habilitanta został dostrzeżony i dobrze przyjęty przez społeczność naukową i przedsiębiorców. Zaowocowało to zaproszeniami do współpracy różnych instytucji, w tym do wykonania ekspertyz, do zespołów eksperckich i komitetów organizacyjnych konferencji naukowych. Dr inż. Tomasz Góral wykonał 39 recenzji prac w czasopiśmie krajowych i zagranicznych.

Jak zauważa **prof. dr hab. Maria Moś**, Habilitant opublikował osiem prac w czasopiśmie popularno-naukowych, brał udział w organizacji konferencji krajowych i międzynarodowych, redakcji materiałów konferencyjnych, był też współprzewodniczącym podczas konferencji 13th European *Fusarium* Seminar we Włoszech.

Wniosek końcowy

W podsumowaniu **wszyscy członkowie Komisji** uznali, że przedstawione do oceny materiały w sposób szczegółowy i zgodnie z wymaganiami charakteryzują drogę zawodową dr. inż. Tomasza Górala. W świetle przeprowadzonej analizy osiągnięcia naukowego, jak i całokształtu dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego dr. inż. Tomasza Górala **wszyscy Recenzenci i pozostali członkowie Komisji** stwierdzili, że jest on w pełni dojrzałym samodzielnie rozwiązującym problemy naukowe pracownikiem, którego dorobek naukowy jest wartościowy, pomimo publikowania go w dużej części w języku polskim. Wyniki przedstawione w osiągnięciu nie budzą zastrzeżeń i mają dużą wartość dla rozwoju dyscypliny naukowej agronomii, a zwłaszcza fitopatologii i hodowli odpornościowej zbóż. Prezentowany dorobek naukowy Kandydata wyróżnia się nowoczesnym podejściem metodycznym, a uzyskane wyniki badań opracowane są za pomocą odpowiednio dobranych metod statystycznych. Pozostała przedstawiona działalność spełnia również wymogi stawiane tego typu opracowaniom. Zgodnie uznają Habilitanta za osobę, która osiągnęła poziom rozwoju naukowego i sprawność badawczą umożliwiającą samodzielne wyznaczanie celów naukowo-badawczych i realizowanie badań naukowych, co jest szczególnie ważne w pracy samodzielnego pracownika naukowego.

Wszyscy członkowie Komisji stwierdzili, że osiągnięcie naukowe dr. inż. Tomasza Górala oraz pozostały dorobek naukowy w całości spełniają wymagania stawiane kandydatom do uzyskania stopnia doktora habilitowanego, określone w art. 16 ustawy z 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (*Dz.U. z 2017 r., poz. 1789*) ze zm., a także w rozporządzeniu MNiSW z 1 września

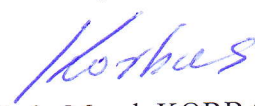
2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. nr 196 z 2011 r., poz. 1165) oraz w rozporządzeniu MNiSW z dnia 26 września 2016 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz.U. z 2016 r. poz. 1586).

Komisja Habilitacyjna jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała wniosek o nadanie dr. inż. Tomaszowi GÓRALOWI stopnia doktora habilitowanego nauk rolniczych w dziedzinie nauk rolniczych, dyscyplinie agronomia i przekazuje go Radzie Naukowej Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego oraz wnioskuję o realizowanie dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

SEKRETARZ KOMISJI

Dr. hab. Jadwiga ŚLIWKA

PRZEWODNICZĄCY KOMISJI

Prof. dr hab. Marek KORBAS

Radzików, 9 stycznia 2018 r.